

ỦY BAN NHÂN DÂN TỈNH
SỞ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

Số: BC/SVHTTDL

Cao Bằng, ngày tháng 4 năm 2023

BÁO CÁO

Kết quả 10 năm thực hiện Chỉ thị số 45-CT/TU, ngày 13/5/2013 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về tiếp tục đẩy mạnh thực hiện xây dựng gia đình thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước trên địa bàn tỉnh Cao Bằng

Thực hiện Kế hoạch số 141-KH/BTGTU ngày 10/2/2023 của Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy Cao Bằng về kiểm tra công tác tham mưu, chỉ đạo thực hiện và kết quả 10 năm thực hiện Chỉ thị số 45-CT/TU, ngày 13/5/2013 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về tiếp tục đẩy mạnh thực hiện xây dựng gia đình thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước trên địa bàn tỉnh Cao Bằng (sau đây gọi là Chỉ thị số 45-CT/TU); Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch (VHTTDL) báo cáo kết quả triển khai thực hiện, như sau:

I. ĐẶC ĐIỂM TÌNH HÌNH

Sở VHTTDL là cơ quan chuyên môn thực hiện chức năng tham mưu, quản lý nhà nước về văn hóa, thể thao, du lịch và công tác gia đình trên địa bàn tỉnh. Gồm 06 phòng chuyên môn: Văn phòng Sở, Thanh Tra Sở, Phòng Tổ chức Pháp Chế, Phòng Quản lý Văn hóa và Gia đình, Phòng Quản lý Du lịch, phòng Quản lý Thể dục Thể thao và 07 đơn vị trực thuộc: Bảo tàng tỉnh, Thư viện tỉnh, Đoàn Nghệ thuật tỉnh, Trung tâm Văn hóa và Thông tin du lịch tỉnh, Trung tâm Đào tạo thi đấu Thể thao và Nghệ thuật tỉnh, Ban Quản lý các Di tích quốc gia đặc biệt, Ban Quản lý Công viên địa chất Non nước Cao Bằng.

1. Thuận lợi

- Được sự quan tâm chỉ đạo của Thường trực Tỉnh ủy, Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân tỉnh, Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy; sự chỉ đạo hướng dẫn của Bộ VHTTDL; sự hỗ trợ của các Sở, Ban, ngành, đoàn thể và các huyện, thành phố phối hợp thực hiện công tác gia đình. Tổ chức bộ máy, cán bộ làm công tác gia đình được củng cố kiện toàn từ tỉnh đến cơ sở; công tác thông tin tuyên truyền về xây dựng gia đình văn hoá, gia đình ổn định, ít con, no ấm, bình đẳng, tiến bộ, hạnh phúc được đẩy mạnh; việc thực hiện pháp luật về bình đẳng giới, hôn nhân gia đình, phòng, chống bạo lực gia đình được chú trọng, góp phần nâng cao nhận thức của cộng đồng xã hội đối với việc thực hiện các mục tiêu của công tác gia đình thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

2. Khó khăn

- Cán bộ làm công tác gia đình ở cấp huyện, xã còn thiếu, chủ yếu là kiêm nhiệm nhiều công việc nên kết quả chưa cao, chưa có đội ngũ công tác viên thực hiện công tác thống kê số liệu về gia đình và phòng chống bạo lực gia đình, do vậy còn gặp nhiều khó khăn.

- Nguồn lực dành cho công tác gia đình còn hạn hẹp, đặc biệt là nguồn kinh phí dành cho công tác gia đình ở cấp huyện, xã chưa được bố trí riêng mà chủ yếu lồng ghép trong các phong trào, các hoạt động văn hóa, thể thao. Do vậy gây khó khăn cho các hoạt động chuyên môn và thực hiện nhiệm vụ.

- Do trình độ dân trí của một bộ phận Nhân dân còn thấp, một số phong tục, tập quán lạc hậu vẫn còn tồn tại, nhất là ở vùng đồng bào dân tộc thiểu số. Tình trạng sinh con thứ 3, tảo hôn, kết hôn cận huyết thống, bạo lực gia đình vẫn còn xảy ra.

II. KẾT QUẢ TRIỂN KHAI THỰC HIỆN

1. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo triển khai thực hiện

1.1. Công tác quán triệt, triển khai thực hiện Chỉ thị 45-CT/TU trong hệ thống ngành Văn hóa, Thể thao và Du lịch (VHTTDL) toàn tỉnh

Sở VHTTDL đã tham mưu Ủy ban nhân dân (UBND) tỉnh ban hành các văn bản chỉ đạo các sở, ban, ngành, đoàn thể tỉnh, UBND các huyện, thành phố tổ chức quán triệt, triển khai, phổ biến nội dung Chỉ thị số 45-CT/TU đến toàn thể cán bộ, đảng viên, công chức và tuyên truyền sâu rộng trong các tầng lớp Nhân dân bằng nhiều hình thức đa dạng và phong phú. Trên cơ sở các văn bản của chỉ đạo của Tỉnh ủy, UBND tỉnh và Bộ VHTTDL, hằng năm ban hành các văn bản triển khai thực hiện trong toàn ngành, chỉ đạo hướng dẫn Phòng Văn hóa và Thông tin các huyện, thành phố nội dung công tác gia đình theo chủ đề hằng năm.

1.2. Việc tham mưu ban hành các văn bản chỉ đạo của Ủy ban nhân dân tỉnh, của ngành VHTTDL trong triển khai thực hiện Chỉ thị số 45-CT/TU; các văn bản chỉ đạo, quy định liên quan đến công tác gia đình

Nhằm đẩy mạnh thực hiện các văn bản chỉ đạo về lĩnh vực công tác gia đình và Chỉ thị số 45-CT/TU, Sở VHTTDL đã tham mưu UBND tỉnh ban hành nhiều văn bản chỉ đạo về “Xây dựng gia đình trong thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước” trên địa bàn tỉnh (*có phụ lục văn bản kèm theo*).

Các nội dung của Chỉ thị số 45-CT/TU được triển khai kịp thời, nghiêm túc đến cán bộ, đảng viên và Nhân dân, tạo sự chuyển biến tích cực trong đời sống xã hội. Qua đó, nhận thức của người đứng đầu các cấp ủy đảng, chính quyền, các cơ quan, ban, ngành về tầm quan trọng của việc xây dựng gia đình thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước được nâng lên.

1.3. Việc tham mưu thành lập, kiện toàn và tình hình hoạt động của

Ban Chỉ đạo (BCĐ) công tác gia đình các cấp

Thực hiện Hướng dẫn số 1326/BVHTTDL-GĐ ngày 15/4/2013 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về việc hướng dẫn thành lập Ban Chỉ đạo công tác gia đình, Ban Chỉ đạo Công tác gia đình các cấp (tỉnh, huyện, xã) được thành lập và kiện toàn thường xuyên. Các cơ quan thành viên BCĐ các cấp căn cứ chức năng, nhiệm vụ được giao chủ động xây dựng kế hoạch và phối hợp triển khai thực hiện công tác gia đình, định kỳ báo cáo kết quả UBND tỉnh và Bộ VHTTDL theo quy định.

1.4. Công tác tham mưu cho UBND tỉnh, BCĐ công tác gia đình, hoặc trực tiếp thực hiện của ngành VHTTDL trong việc hướng dẫn, kiểm tra và giám sát quá trình triển khai thực hiện Chỉ thị số 45-CT/TU trên địa bàn tỉnh

Hàng năm, Sở VHTTDL đều xây dựng kế hoạch thanh tra chuyên ngành công tác quản lý về lĩnh vực VHTTDL và gia đình, trong đó có nội dung kiểm tra việc triển khai thực hiện công tác gia đình và phòng, chống bạo lực gia đình tại các huyện, thành phố; tham mưu Ban Chỉ đạo Công tác gia đình tỉnh chỉ đạo các cơ quan thành viên kiểm tra công tác gia đình tại địa bàn được phân công phụ trách. Thường xuyên phối hợp với các cơ quan liên quan thực hiện công tác thanh tra, kiểm tra công tác gia đình, công tác phòng, chống bạo lực gia đình, công tác y tế, dân số - kế hoạch hóa gia đình; việc tuyên truyền, giáo dục đạo đức lối sống trong gia đình; ngăn ngừa thông tin và sản phẩm văn hóa xấu bên ngoài tác động vào gia đình.

Qua kiểm tra, công tác gia đình và phòng, chống bạo lực gia đình, bình đẳng giới luôn được quan tâm chỉ đạo, triển khai thực hiện, hoạt động hiệu quả. Tình trạng bạo lực gia đình giảm dần qua các năm, xây dựng gia đình văn hóa ngày càng có chất lượng, bền vững. Thực hiện tốt công tác dân số - kế hoạch hóa gia đình, bảo vệ, chăm sóc và giáo dục trẻ em; đảm bảo tính ổn định kinh tế, chuẩn mực trong đạo đức, lối sống, giá trị truyền thống gia đình.

2. Kết quả thực hiện

2.1. Công tác tuyên truyền, vận động và giáo dục đạo đức, lối sống trong gia đình

- Công tác tuyên truyền, phổ biến, quán triệt Chỉ thị số 45-CT/TU; Luật Hôn nhân và Gia đình; Luật Phòng, chống bạo lực gia đình; Luật Bình đẳng giới và các văn liên quan về gia đình và công tác gia đình được lồng ghép trong các hội nghị, sinh hoạt của cấp ủy, chính quyền cơ quan, đơn vị, địa phương. Tập trung cao điểm trong các hoạt động hưởng ứng Ngày gia đình Việt Nam (28/6), Ngày Quốc tế hạnh phúc (20/3), Ngày Thế giới xóa bỏ bạo lực đối với phụ nữ và trẻ em gái (25/11) hằng năm.

- Công tác tuyên truyền giáo dục, vận động Nhân dân và cộng đồng nâng cao ý thức về xây dựng gia đình trong thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước được đẩy mạnh với nhiều hình thức như: Tuyên truyền miệng, cổ động trực quan, sân khấu hóa, cổ động xe loa, tuyên truyền qua các phương tiện truyền thông đại chúng, tuyên truyền trong cộng đồng dân cư thông qua các buổi họp xóm, tổ dân

phổ, tổ chức các hội nghị chuyên đề về phổ biến các văn bản pháp luật liên quan về hôn nhân và gia đình, nêu gương người tốt, việc tốt, tập thể điển hình, các mô hình hỗ trợ gia đình có hiệu quả; phê phán những biểu hiện không đúng, không lành mạnh trong cuộc sống gia đình. Từ năm 2013 - 2023, thực hiện trên 9.600 cuộc tuyên truyền, treo trên 7.000 băng rôn tuyên truyền trực quan, duy trì các cụm pano tuyên truyền cố định đặt tại vỉa hè, tường rào các cơ quan, đơn vị; xây dựng được trên 1.000 chuyên trang, chuyên mục, phóng sự, tin, bài, tăng cường thời lượng đưa tin phát sóng với các nội dung tuyên truyền nhiệm vụ chính trị, xã hội, xây dựng gia đình văn hóa, dân số, gia đình, trẻ em, nêu gương các gia đình tiêu biểu, đấu tranh chống lối sống thực dụng, tệ nạn xã hội, bạo lực gia đình, xóa bỏ hủ tục, tập quán lạc hậu trong hôn nhân và gia đình...

Tổ chức các hoạt động hưởng ứng Ngày Quốc tế Hạnh phúc (20/3), Ngày gia đình Việt Nam (28/6), Ngày Quốc tế Phụ nữ (8/3)..., như: Tổ chức Lễ phát động “Bộ tiêu chí ứng xử trong gia đình, tổ chức Chương trình nghệ thuật, trưng bày giới thiệu sách, phục vụ xe ô tô lưu động đa phương tiện, tổ chức tọa đàm, thực hiện baner tại phố đi bộ Kim Đồng, tổ chức tham quan học tập, giao lưu thể thao...

- Ủy ban Mặt trận Tổ quốc tỉnh và các tổ chức thành viên đã phát động các cuộc vận động xây dựng gia đình phù hợp với điều kiện thực tế; tạo môi trường và động lực thúc đẩy cá nhân, gia đình, cộng đồng và toàn xã hội tham gia “xây dựng gia đình no ấm, tiến bộ, hạnh phúc, thực sự là tổ ấm của mỗi người, là tế bào lành mạnh của xã hội”. Căn cứ chức năng, nhiệm vụ của đơn vị đã chủ động phối hợp tổ chức thông tin, tuyên truyền, triển khai, thực hiện Chỉ thị số 45-CT/TU đến hội viên, đoàn viên và Nhân dân; vận động hội viên, đoàn viên và Nhân dân thực hiện “*Mỗi cặp vợ chồng nên sinh đủ hai con và nuôi dạy con tốt*”; xây dựng gia đình no ấm, bình đẳng, tiến bộ, hạnh phúc. Phối hợp thực hiện các chương trình giảm nghèo, giải quyết việc làm, an sinh xã hội, chăm lo đời sống vật chất và tinh thần cho Nhân dân, nhất là các gia đình chính sách, hộ nghèo có hoàn cảnh khó khăn.

Thông qua các hoạt động tuyên truyền, nhận thức của các cấp, các ngành, cán bộ, đảng viên và Nhân dân về bạo lực gia đình, bình đẳng giới được nâng lên rõ rệt. Ý thức của người dân, đặc biệt là nam giới trong vấn đề bạo lực gia đình đã có những dấu hiệu chuyển biến tích cực, nam giới ngày càng nhận thức được vai trò, trách nhiệm trong việc xây dựng gia đình no ấm, hạnh phúc, bền vững. Đồng thời, người dân, cộng đồng cũng thấy được trách nhiệm của mình trong việc tham gia phát hiện, tố cáo các hành vi bạo lực gia đình với cơ quan có thẩm quyền để kịp thời can thiệp, xử lý. Do vậy, số vụ bạo lực gia đình đã giảm nhiều qua các năm (năm 2018: 146 vụ, năm 2022: 52 vụ).

2.2. Kết quả cụ thể các nội dung

- *Hoạt động phòng, chống bạo lực gia đình và bình đẳng giới*: Từ năm 2013 đến nay đã cấp phát trên 5.000 quyển tài liệu và trên 3.000 tờ rơi tuyên truyền phòng, chống bạo lực gia đình cho 10 huyện, thành phố và 161 xã, phường, thị trấn

để phục vụ công tác tuyên truyền. Triển khai thực hiện Mô hình phòng, chống bạo lực gia đình tại 03 xã, cụ thể: Xã Đào Ngạn (nay là xã Ngọc Đào, huyện Hà Quảng); Xã Phúc Sen (huyện Quảng Hòa); Xã Minh Thanh (huyện Nguyên Bình). Thông qua hoạt động các mô hình và Đề án các nội dung của Luật Phòng, chống bạo lực gia đình, Luật bình đẳng giới và các kiến thức về gia đình được triển khai tại các buổi sinh hoạt xóm, tổ dân phố, qua đó góp phần nâng cao nhận thức của người dân về vị trí, vai trò của công tác gia đình, bình đẳng giới và phòng, chống bạo lực gia đình trong đời sống xã hội.

Từ năm 2018 đến năm 2022, toàn tỉnh xảy ra 492 vụ bạo lực gia đình, trong đó: Người gây ra bạo lực là nam 437 người, nữ là 55 người, trong đó: Bạo lực tinh thần là 252 vụ, bạo lực thân thể là 212 vụ, bạo lực kinh tế là 19 vụ, bạo lực tình dục là 04 vụ. Có thể thấy tình trạng bạo lực gia đình tồn tại dưới nhiều hình thức khác nhau, đối tượng bị bạo lực phần lớn là phụ nữ. Nguyên nhân chủ yếu của bạo lực gia đình là sự thiếu hiểu biết Luật Phòng, chống bạo lực gia đình, thiếu kỹ năng ứng xử. Ngoài ra là tình trạng cờ bạc, rượu chè, nghèo đói, thiếu việc làm, kết hôn sớm... Số vụ bạo lực gia đình đã giảm theo từng năm (năm 2018: 146 vụ, năm 2022: 52 vụ).

+ Thực hiện bảo đảm bình đẳng giới: Sở VH-TT-DL đã triển khai hỗ trợ 10 xã xây dựng, sửa đổi quy ước, hương ước đảm bảo nguyên tắc bình đẳng giới, trong đó: 05 xã thuộc huyện Hà Quảng (Tổng Cọt, Cải Viên, Mã Ba, Kéo Yên, Nội Thôn); 05 xã thuộc huyện Nguyên Bình (Phan Thanh, Mai Long, Hoa Thám, Vũ Minh, Vũ Nông). 100 % xóm, tổ dân phố của huyện Nguyên Bình bổ sung chuẩn mực đạo đức công dân theo Chỉ thị 05-CT/TW và Nghị quyết 04-NQ/TW khóa XII vào hương ước, Quy ước, xóm, tổ dân phố. Đẩy mạnh thực hiện xây dựng gia đình văn hóa trong phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa”, đưa nội dung bình đẳng giới vào tiêu chí công nhận danh hiệu “Gia đình văn hóa”, tạo điều kiện cho nam, nữ bình đẳng tham gia xây dựng gia đình văn hóa, tổ dân phố văn hóa, đưa tỷ lệ gia đình văn hóa được công nhận ngày càng cao hướng tới mục tiêu gia đình ít con, bình đẳng, tiến bộ, hạnh phúc và bền vững.

Việc thực hiện chính sách, pháp luật về phòng, chống bạo lực gia đình, xâm hại trẻ em đã được ngành quán triệt nghiêm túc và thực hiện có hiệu quả. Qua đó, tạo được sự chuyển biến mạnh mẽ về nhận thức, nâng cao ý thức trách nhiệm của người dân và toàn xã hội đối với công tác chăm sóc, giáo dục và bảo vệ trẻ em tại địa phương. Hằng năm, tổ chức tặng quà cho các cháu thiếu nhi nhân dịp Tết Trung thu và Tết Thiếu nhi 1/6; tổ chức phục vụ và tặng sách cho độc giả Thiếu nhi; phối hợp tổ chức phục vụ xe thư viện lưu động kết hợp giao lưu, tổ chức cho học sinh tham gia thi trả lời câu hỏi với các chủ đề “Ngày Bác Hồ về nước”, “Chúng em tìm hiểu lịch sử”...; tổ chức chiếu phim phục vụ trẻ em nhân ngày Quốc tế thiếu nhi 01/6 tại Nhà Văn hóa trung tâm tỉnh; tổ chức các hoạt động văn hóa, văn nghệ, vui chơi giải trí lành mạnh cho trẻ em. Duy trì các lớp năng khiếu (Múa, Thanh nhạc, Mỹ thuật, Bóng đá, Bóng bàn, Bóng rổ, Cầu lông, Bơi, Quần vợt...) cho đối tượng thanh thiếu nhi nhằm tạo ra

những sân chơi bổ ích cho trẻ em; thực hiện miễn phí 100% vé tham quan di tích cho trẻ em lứa tuổi từ 15 tuổi trở xuống.

+ Triển khai thực hiện thí điểm “Bộ tiêu chí ứng xử trong gia đình” tại một số địa phương trên địa bàn tỉnh: Năm (2019 - 2020) triển khai thực hiện thí điểm tại xã Hoàng Tung, huyện Hòa An và xã Vĩnh Quang, thành phố Cao Bằng (Bằng nguồn kinh phí Bộ VHTTDL); năm 2021 triển khai thực hiện tại xã Phong Châu, huyện Trùng Khánh và xã Đức Xuân, huyện Thạch An (nguồn kinh phí sự nghiệp gia đình); năm 2022 tại xã Bảo Toàn, huyện Bảo Lạc và xã Vũ Minh, huyện Nguyên Bình (nguồn kinh phí sự nghiệp gia đình), với 1.250 hộ gia đình đăng ký thực hiện. Qua quá trình triển khai thực hiện “Bộ tiêu chí ứng xử trong gia đình”, ý thức người dân về giữ gìn truyền thống văn hóa gia đình, tôn trọng lẫn nhau của các thành viên trong gia đình được nâng lên rõ rệt, ông bà, cha mẹ yêu thương, gương mẫu, mẫu mực; con cháu thảo hiền, ngoan ngoãn, lễ phép; anh em đoàn kết, hòa thuận, chia sẻ; vợ chồng tình nghĩa và thủy chung.

- *Việc thực hiện các chính sách, chương trình an sinh xã hội; nâng cao chất lượng cuộc sống gia đình:* Không có

- *Việc củng cố kiện toàn tổ chức bộ máy làm công tác gia đình và công tác đào tạo, tập huấn nghiệp vụ cho cán bộ làm công tác gia đình các cấp:* Sau khi có Hướng dẫn của Bộ VHTTDL về thành lập Ban Chỉ đạo công tác gia đình, Sở VHTTDL đã tham mưu UBND tỉnh ban hành Quyết định số 986/QĐ-UBND ngày 15/7/2013 về việc thành lập Ban Chỉ đạo công tác gia đình tỉnh Cao Bằng; Quyết định số 1990/QĐ-BCĐ ngày 18/11/2013 của Ban Chỉ đạo công tác gia đình tỉnh Cao Bằng về ban hành Quy chế hoạt động của Ban Chỉ đạo công tác gia đình tỉnh Cao Bằng. Từ đó đến nay Ban Chỉ đạo công tác gia đình được kiện toàn thường xuyên, cụ thể: Quyết định số 703/QĐ-UBND ngày 20/5/2016; Quyết định số 63/QĐ-UBND ngày 21/01/2019; Quyết định số 1291/QĐ-UBND ngày 28/7/2020; Quyết định số 2399/QĐ-UBND ngày 08/12/2021; Quyết định số 381/QĐ-UBND ngày 10/4/2023.

Từ năm 2013 đến nay đã tổ chức được 09 lớp tập huấn nâng cao năng lực nghiệp vụ công tác văn hóa và gia đình với trên 1.200 học viên tham gia; tổ chức 22 lớp tập huấn tại 08 xã, phường cho cán bộ văn hóa các xã, thị trấn và các Trưởng xóm, tổ dân phố, thị trấn với nội dung hướng dẫn triển khai việc tuyên truyền về phòng, chống bạo lực gia đình và tuyên truyền giáo dục đạo đức lối sống trong gia đình với trên 400 người tham gia. Hiện nay, cán bộ làm công tác gia đình cấp huyện, xã là 171 người làm việc kiêm nhiệm nên khó khăn cho việc thực hiện nhiệm vụ.

- *Công tác phối hợp liên ngành trong thực hiện công tác gia đình:* Công tác phối hợp giữa các cơ quan, đơn vị trong việc triển khai thực hiện thường xuyên được đẩy mạnh. Trên cơ sở các văn bản chỉ đạo về lĩnh vực công tác gia đình của Trung ương, của tỉnh các sở, ban, ngành, đoàn thể tỉnh và UBND các huyện, thành phố căn cứ chức năng, nhiệm vụ được giao chủ động xây dựng kế hoạch và

phối hợp triển khai thực hiện, cụ thể: Quyết định số 18/2014/QĐ-UBND ngày 30/7/2014 của UBND tỉnh ban hành Quy chế phối hợp liên ngành trong công tác phòng, chống bạo lực gia đình trên địa bàn tỉnh Cao Bằng; Kế hoạch số 28/SVHTTDL-HLHPN ngày 14/5/2013 về phối hợp thực hiện Năm gia đình Việt Nam giữa Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch và Hội Liên hiệp phụ nữ tỉnh Cao Bằng; Chương trình phối hợp số 15 CTPH/TĐTN-SVHTTDL ngày 01/7/2013 giữa Tỉnh Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh và Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Cao Bằng về việc đẩy mạnh các hoạt động văn hóa, thể thao, du lịch và gia đình trong thanh, thiếu niên, nhi đồng giai đoạn 2013 - 2017; Chương trình phối hợp số 46a/CTrPH-LĐLĐ-SVHTTDL ngày 30/6/2014 giữa Liên đoàn Lao động tỉnh với Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch về Xây dựng đời sống văn hóa cơ sở trong công nhân, viên chức, lao động thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, giai đoạn 2014 - 2018”; Chương trình số 107/CTr-SVHTTDL-STTTT ngày 28/10/2014 giữa Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch và Sở Thông tin và Truyền thông về Chương trình phối hợp công tác trong việc tăng cường tổ chức hoạt động phục vụ sách, báo tại các Điểm Bru điện - Văn hóa xã giai đoạn 2014 - 2020; Quy chế số 781/QCPH-CAT-SVHTTDL ngày 30/12/2016 giữa Công an tỉnh và Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch về phối hợp về công tác bảo vệ An ninh quốc gia và bảo đảm trật tự, an toàn xã hội trong lĩnh vực văn hóa, gia đình, thể dục thể thao và du lịch; Chương trình phối hợp số 13/CTPH-HLHPN-SVHTTDL ngày 28/6/2018 giữa Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch và Hội Liên hiệp phụ nữ tỉnh Cao Bằng về “Đẩy mạnh các hoạt động văn hóa, gia đình, thể thao và du lịch” giai đoạn 2018 - 2022; Kế hoạch số 41/KH-SVHTTDL-CAT ngày 30/3/2021 giữa Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch và Công an tỉnh về phối hợp tổ chức các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể dục, thể thao, thư viện trong trại giam, trại tạm giam, cơ sở giáo dục bắt buộc và trường giáo dưỡng giai đoạn 2021 - 2025; Chương trình số 43/CTrPH-SVHTTDL-MTTQ ngày 31/3/2021 giữa Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch và Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh Cao Bằng về phối hợp xây dựng đời sống văn hóa ở cơ sở gắn với xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh giai đoạn 2021 - 2025; Chương trình phối hợp số 401/CTPH-BDT-SVHTTDL ngày 12/5/2022 giữa Ban Dân tộc và Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Cao Bằng giai đoạn 2021 - 2025.

Thông qua các hoạt động của công tác gia đình và việc phòng, chống bạo lực gia đình đã tạo được sự chuyên biến khá rõ nét. Đặc biệt là tạo nên sự phối hợp chặt chẽ hơn giữa các cấp, các ngành trong việc triển khai thực lồng ghép vào các hoạt động của phong trào *“Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa”*. Các ban, ngành, đoàn thể đã cụ thể hóa nội dung phòng, chống bạo lực gia đình với các nội dung thi đua như phong trào: *“Ông bà, cha mẹ mẫu mực, con cháu thảo hiền”*, *“Nuôi con khỏe, dạy con ngoan”*, *“Xóm, phố bình yên, gia đình hạnh phúc”*, *“Phụ nữ tích cực học tập, lao động sáng tạo xây dựng gia đình hạnh phúc”*, cuộc vận động *“Xây dựng gia đình 5 không, 3 sạch”*; các câu lạc bộ *“Câu*

lạc bộ nuôi dạy con tốt”, “*Câu lạc bộ gia đình hạnh phúc*”... đồng thời gắn nội dung phòng chống bạo lực gia đình với việc đăng ký và bình xét danh hiệu “Gia đình văn hóa” hàng năm, trong đó nhấn mạnh tiêu chí bình đẳng giới trong gia đình. Tổ chức biểu dương, khen thưởng các gia đình văn hóa tiêu biểu nhân Ngày Gia đình Việt Nam 28/6. Từ năm 2013 đến nay, số gia đình văn hóa đã tăng lên 10,6% (năm 2013: 78,6%, năm 2022: 88%).

2.3. Kết quả thực hiện kinh phí bố trí cho công tác gia đình

Từ năm 2013 đến năm 2023 kinh phí bố trí cho công tác gia đình được cấp cho Sở VH-TT-DL (Cơ quan thường trực Ban Chỉ đạo công tác gia đình tỉnh) là 1.383.600.000 đồng, trong đó (02 năm 2017, 2018 không được cấp kinh phí, do vậy việc bố trí kinh phí dành cho lĩnh vực công tác gia đình được bố trí từ kinh phí chi hoạt động thường xuyên hằng năm của ngành để triển khai thực hiện) (có biểu kèm theo).

Việc xã hội hóa các nguồn lực trong thực hiện công tác gia đình hiện nay chủ yếu tập trung trong công tác tuyên truyền các chính sách về gia đình, hưởng ứng Ngày Quốc tế hạnh phúc, ngày Gia đình Việt Nam, ngày Thế giới xóa bỏ bạo lực đối với phụ nữ...

3. Đánh giá chung

3.1. Ưu điểm

Sau 10 năm triển khai thực hiện Chỉ thị số 45-CT/TU, công tác xây dựng gia đình thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước đã có nhiều chuyển biến tích cực. Nhận thức của các cấp ủy đảng, chính quyền, cán bộ, đảng viên và nhân dân về vai trò, vị trí, trách nhiệm của gia đình trong ổn định và phát triển xã hội từng bước được nâng cao. Các ngành, các đơn vị đã chủ động triển khai thực hiện lồng ghép công tác gia đình với các hoạt động thực hiện nhiệm vụ chính trị của ngành, đơn vị. Việc giáo dục, truyền thông về gia đình, bảo vệ, chăm sóc và giáo dục trẻ em, chăm sóc phụng dưỡng ông bà, cha mẹ, phòng, chống bạo lực gia đình được tăng cường làm giảm đáng kể tình trạng bạo lực gia đình. Công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật về công tác bảo vệ, chăm sóc, giáo dục trẻ em được đẩy mạnh tạo điều kiện cho trẻ em được phát triển bình đẳng góp phần ổn định văn hóa - xã hội tại địa phương. Cùng với công tác gia đình, phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” ngày càng được chú trọng và phát triển, kết quả cho thấy ngày càng có nhiều gia đình đạt danh hiệu gia đình văn hóa, xóm, tổ văn hóa liên tục tăng, đời sống vật chất và tinh thần của các gia đình không ngừng được cải thiện và nâng cao.

3.2. Hạn chế, yếu kém và nguyên nhân

- *Hạn chế, yếu kém:* Công tác tuyên truyền thực hiện Chỉ thị số 45-CT/TU chưa thực sự đi vào chiều sâu và hiệu quả cao; chưa đến được với từng người dân, nhất là đối với vùng cao, vùng sâu, vùng xa, vùng biên giới.

Nhận thức của của một số bộ phận nhân dân chưa cao, tâm lý “Trọng nam kinh nữ”, hành vi bạo lực vẫn còn tồn tại, nhất là các xã vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào dân tộc thiểu số. Tình trạng ly hôn, ly thân, sống thử, không đăng ký kết hôn, tệ nạn xã hội, tảo hôn, kết hôn cận huyết thống, sinh con thứ 3 trở lên, sinh nhiều con vẫn còn xảy ra.

Công tác xoá đói giảm nghèo ở một số địa phương chưa vững chắc; phát triển kinh tế hộ gia đình còn gặp nhiều khó khăn; việc chuyển hướng ngành nghề cho những hộ gia đình làm nông nghiệp trong quá trình đô thị hoá và phát triển công nghiệp chưa được quan tâm đúng mức.

- *Nguyên nhân:* Một số cấp uỷ đảng, chính quyền ở cơ sở chưa thực sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo về công tác gia đình; việc chỉ đạo, tổ chức thực hiện ở một số ngành và địa phương còn chưa đồng bộ, chưa lồng ghép các mục tiêu, nội dung công tác gia đình vào kế hoạch phát triển kinh tế xã hội.

Hàng năm không có nguồn kinh phí bố trí cho công tác gia đình cấp huyện, xã, khó đáp ứng việc thực hiện các mục tiêu của công tác gia đình; cán bộ làm công tác gia đình ở cơ sở còn kiêm nhiệm nên khó khăn cho việc thực hiện nhiệm vụ chuyên môn.

Do mặt trái của cơ chế thị trường đã tác động đến đời sống gia đình, hiện tượng ly thân, ly hôn có biểu hiện gia tăng. Tệ nạn ma túy, cờ bạc, mại dâm đang diễn ra phức tạp, có nguy cơ làm tan vỡ nhiều gia đình. Sự phân hóa giàu nghèo, kinh tế gia đình phát triển chưa đồng đều và thiếu tính bền vững.

III. NHIỆM VỤ, GIẢI PHÁP TRONG THỜI GIAN TỚI

1. Tiếp tục tổ chức triển khai thực hiện có hiệu quả các văn bản của UBND tỉnh: Kế hoạch số 1246/KH-UBND ngày 21/5/2020 về triển khai thực hiện Chỉ thị số 08/CT-TTg ngày 04/02/2020 của Thủ tướng Chính phủ về việc đẩy mạnh công tác phòng, chống bạo lực gia đình trên địa bàn tỉnh Cao Bằng; Kế hoạch số 347/KH-UBND ngày 21/02/2022 triển khai thực hiện Chỉ thị số 06/CT/TW ngày 24/6/2021 của Ban Bí thư về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác xây dựng gia đình trong tình hình mới trên địa bàn tỉnh Cao Bằng; Kế hoạch số 736/KH-UBND ngày 30/3/2022 thực hiện Chương trình giáo dục đạo đức, lối sống trong gia đình đến năm 2030 trên địa bàn tỉnh Cao Bằng; Kế hoạch số 735/KH-UBND 30/3/2022 về triển khai thực hiện công tác phòng, chống bạo lực gia đình trong tình hình mới đến năm 2025 trên địa bàn tỉnh Cao Bằng; Kế hoạch số 1370/KH-UBND ngày 02/6/2022 triển khai thực hiện Chiến lược phát triển gia đình Việt Nam đến năm 2030 trên địa bàn tỉnh Cao Bằng; Kế hoạch 1964/KH-UBND ngày 01/8/2022 triển khai thực hiện Bộ tiêu chí ứng xử trong gia đình trên địa bàn tỉnh Cao Bằng đến năm 2025.

2. Thực hiện tốt công tác giáo dục, thông tin, tuyên truyền sâu rộng các chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về công tác gia đình tới toàn

thể cán bộ, đảng viên, đoàn viên, hội viên và các tầng lớp nhân dân nhằm nâng cao nhận thức về tầm quan trọng, vị trí và vai trò của gia đình.

3. Tổ chức các hoạt động tuyên truyền hưởng ứng Ngày gia đình Việt Nam (28/6), Tháng hành động quốc gia về phòng, chống bạo lực gia đình, Ngày Quốc tế hạnh phúc (20/3), Ngày Thế giới xóa bỏ bạo lực đối với phụ nữ và trẻ em gái (25/11) hằng năm.

4. Tổ chức tập huấn nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ làm công tác gia đình các cấp, đặc biệt chú trọng phát triển và phát huy đội ngũ cán bộ văn hoá tuyên xã, phường.

5. Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát liên ngành về tình hình thực hiện công tác gia đình và phòng, chống bạo lực gia đình.

IV. ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ

1. Đối với Tỉnh ủy, HĐND, UBND tỉnh:

Đề nghị Tỉnh ủy, HĐND, UBND tỉnh tiếp tục quan tâm, ưu tiên bố trí tăng cường nguồn kinh phí cho hoạt động công tác gia đình.

2. Đối với Bộ VHTTDL:

Đề nghị Bộ VHTTDL bổ sung chế độ chính sách đối với đội ngũ công tác viên cơ sở; tiếp tục quan tâm tổ chức các lớp bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ công tác gia đình cho đội ngũ cán bộ làm công tác gia đình các cấp.

Hỗ trợ kinh phí hoạt động, bồi dưỡng cho Ban Chủ nhiệm các Câu lạc bộ gia đình phát triển bền vững và Nhóm phòng, chống bạo lực gia đình.

Trên đây là Báo cáo kết quả 10 năm thực hiện Chỉ thị số 45-CT/TU, ngày 13/5/2013 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về tiếp tục đẩy mạnh thực hiện xây dựng gia đình thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước trên địa bàn tỉnh Cao Bằng./.

Nơi nhận:

- Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy;
- Lãnh đạo Sở;
- Lưu: VT, QLVHGD.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Đoàn Thị Lê An